
CARRASCLET, SEMBLANÇA D'UN PATRIOTA

Sepultura de bandoler

Xavier Carreras

Arola editors

Xavier Carreras, periodista, guionista i crític de perfil dilatat, s'estrena en l'art de narrar històries de ficció amb una novel·la de títol críptic. Fou corresponsal de *Catalunya/Exprés* i *La Vanguardia* a Tarragona, ha exercit la crítica televisiva al diari *Avui*. També fou editor del programa *Nexes* de Televisió de Catalunya i guionista de *Vostè pregunta* i *Tribunal popular*, de TVE emesos des dels estudis de Miramar i de Sant Cugat. Dirigeix les publicacions de la col·lecció "Rambla Vella".

Sepultura de bandoler amaga la història novel·lada d'un dels nostres mites nacionals: Pere Joan Barceló, Carraslet. El guerriller irredemptista que es revolta contra els felipistes un cop consumada la derrota de 1714 -iniciada ara fa tres-cents anys amb la batalla d'Almansa!

El llibre ens interroga ¿Com és que Xavier dona veu als vencedors i anomena bandoler al nostre heroi? De tots és sabut que la història l'escriuen els vencedors i el llibre en qüestió ho manifesta així mateix. Deu ser una ironia de l'autor tarragoní.

El llibre presenta una complexitat remarcable. Amb l'embolcall de novel·la històrica, que satisfà les ganes del públic lector d'aprofundir de forma fictícia en els passatges i personatges crucials de la nostra història, l'autor ens obsequia, amb miratge polièdric, amb un Carraslet actiu en gran part de la nostra geografia: les muntanyes de Prades, el Priorat, Scala Dei, Vallbona de les Monges, Reus, Valls, el Rosselló, Maó i les platges que toquen el Coll de Balaguer. A part de la geografia, la novel·la s'endinsa en l'enjòlit a dues bandes: un document secret que cal desxifrar i una numeració críptica amagada en un quadre de Watteau -una còpia?, una falsificació? El document secret, ¿hagués pogut capgirar el curs de la guerra de Successió si s'hagués pogut desxifrar a temps? Deixem que el lector atent doni resposta a aquest interrogant. Un altre aspecte remarcable és la part dels personatges. N'hi ha molts i de

fesomia diversa. Val la pena remarcar el sopar realitzat a casa d'un dels patricis de Reus on justament s'havia d'autenticar el quadre de Watteau. Austracistes es barregen, dissimuladament és clar, amb filipistes; traïdors, amb patriotes; estrangers, amb gent del país i personatges que no són el que aparenten, amb els que no amaguen res. És un retaule on s'hi descriu la intriga, el desig, la passió amorosa, la frustració, la traïdoria, la mort, la vida, la veritat i la mentida.

Un dels aspectes significatius del llibre és l'enfrontament entre els guerrillers de Carraslet i els mossos d'esquadra, tot just en fase de composició, de Veciana. Les topades entre els dos grups manifesten per una banda l'odi que va perviure després de la guerra de Successió entre vençuts i vencedors, i, per altra, la voluntat dels felipistes d'anorrear qualsevol senyal, la mínima resta de la pàtria catalana.

La geopolítica té una presència remarcable al llibre quan Carraslet rep l'encàrrec d'entrevistar-se amb el duc de Berwick a Perpinyà per tal de promoure un alçament antifelipista al Principat a fi i efecte de restablir el règim constitucional de la corona catalano-aragonesa. Aquí es manifesta el paper que van jugar les potències europees envers Catalunya tot canviant el sentint de les aliances en funció dels interessos polítics de cada moment.

Per cloure aquestes lletres transcriu sengles cites que encapçalen el llibre i que forneixen el to adequat al relat. Una és de Zbigniew Herbert i l'altra de Bertolt Brecht: "Només els nostres somnis no han estat humiliats" i "Malaurada la terra que necessita herois".

JESÚS FIGUERES

Publicat al diari *El Punt* el 7 de maig de 2007